

Az Országgyűlés
Népjóléti bizottsága

Iromány száma: T/7556/26

Benyújtás dátuma: 2019. 10. 29.

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA

Érkezett: 2019 OKT 29.

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Korózs Lajos elnök**

Tárgyalási szerepkör a HHSZ alapján: **Vitához kapcsolódó bizottság, 92. § (3)-(4) bekezdés**

Az ülés időpontja: **2019. 10. 29.**

**A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény
végrehajtásáról szóló törvényjavaslat
(T/7556. szám)
Részletes vitáról szóló bizottsági jelentés**

A bizottság az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 44-45. §-a alapján lefolytatta a törvényjavaslat részletes vitáját.

A bizottság a törvényjavaslatnak a HHSZ 92. § (4) bekezdése szerinti bejelentésében megjelölt szerkezeti egységeit megvizsgálva megállapította, hogy azok megfelelnek a HHSZ 44. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

A részletes vita során a bizottság az alábbi véleményt fogalmazta meg: A többségi álláspont a család- és ifjúságügyet, valamint a nyugdíjakkal összefüggő kérdéseket érintette.

Az ifjúságügy terén az ágazat kiemelt figyelmet fordított az Erzsébet-program keretében megvalósult gyermek- és ifjúsági táboroztatásra, továbbá hangsúlyosan kezelte a diszkrimináció-ellenes programok megvalósítását.

A családi támogatások kapcsán szükséges kiemelni, hogy a családi pótlék 312,6 milliárd forintos előirányzata 99,3 százalékra, az anyasági támogatás 98,9 százalékra, a gyermekgondozást segítő ellátás 96,1 százalékra, a gyermeknevelési támogatás pedig 102 százalékra teljesült, amely az ágazatra vonatkozó politikai célok helyes kijelölését is igazolja. A gyermekek születésével kapcsolatos szabadság megtérítése előirányzat 104,5 százalékra, az életkezdesi támogatás előirányzat 103,2 százalékra teljesült, amely pozitív tendenciaként értékelhető. A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból finanszírozott ellátások 124,6 milliárd forint összegben, 98,1 százalékra teljesültek.

A nyugdíjügyet tekintve a Nyugdíjbiztosítási Alap 2018. évi költségvetésének teljesítése során megvalósultak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer alapvető célkitűzései: a nyugellátások értékállósága, valamint a nyugdíjrendszer stabilitásának, fenntarthatóságának megőrzése. Fontos megjegyezni, hogy a 2018. évben a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése 0,3 milliárd forint többletet

mutatott. Az inflációs céloknak megfelelő 2018. januári nyugdíjemelés 3 százalékos volt, amely 94,1 milliárd forintos éves kiadási hatással járt. 2018. november hónapban nyugdíjprémium, illetőleg egyszeri juttatás kifizetésére is sor került. A Nyugdíjbiztosítási Alapot terhelő nyugdíjprémium kiadása 2018. évre vonatkozóan 33,5 milliárd forint, az egyszeri juttatásra jogosultak részére kifizetett összeg 2.4 milliárd forint volt.

A jelentés elfogadása során kisebbségben maradt bizottsági tagok véleményét a jelentés függeléke tartalmazza.

A bizottság a törvényjavaslat részletes vitáját 2019. október 29-én lezárta.

Korózs Lajos
elnök

Az Országgyűlés
Népjóléti bizottsága

Függelék

Kisebbségi vélemény a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/7556. számú törvényjavaslat részletes vitájáról szóló bizottsági jelentéshez

Az Országgyűlés Népjóléti bizottsága lefolytatta a törvényjavaslat részletes vitáját. A bizottság részletes vitáról szóló jelentésének elfogadása során kisebbségben maradt bizottsági tagok – az egyes házzsabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 92. § (5) bekezdése és 117. § (2) - (3) bekezdése alapján – az alábbi kisebbségi véleményt terjesztik elő:

A Magyar Szocialista Párt 2017-ben, a 2018-as költségvetés vitájában is azt javasolta, hogy sokkal többet fordítson a kormány a szociális területre, az egészségügyre, és az oktatásra. Annak ellenére, hogy a GDP tervezett 4,3%-os mértékéhez képest 5,1% lett a növekedés üteme, ez szociális szempontból a vártnál rosszabb helyzetet eredményezett, de az oktatás és az egészségügy területén sem történt áttörés. Sőt a GDP arányában a jóléti funkciókra kevesebb jutott, mint az azt megelőző évben.

Az államháztartás konszolidált funkcionális jóléti kiadásai (pénzforgalmi szemléletben) GDP %-ában

	2017. évi teljesítés	2018. eredeti előirányzat	2018. évi teljesítés
Oktatási tevékenységek és szolgáltatások	5,2	5	5,3
Egészségügy	4,2	4	4,2
Társadalombiztosítási és jóléti szolgáltatások	13,7	13,7	13,1
<i>Táppénz, anyasági vagy ideiglenes rokkantsági juttatások</i>	1,2	1,2	1,1
<i>Nyugellátások</i>	8,2	8,3	7,8
<i>Egyéb társadalombiztosítási ellátások</i>	0,1	0,1	0,1
<i>Munkanélküli ellátások</i>	0,2	0,1	0,2
<i>Családi pótlékok és gyermekeknek járó juttatások</i>	1,4	1,4	1,3
<i>Egyéb szociális támogatások</i>	1	0,9	0,9
<i>Szociális és jóléti intézményi szolgáltatások</i>	1,6	1,6	1,7
Lakásügyek, települési és közösségi tevékenységek és szolgáltatások	1,2	1,6	1,3

Szórakoztató, kulturális, vallási tevékenységek és szolgáltatások	2,9	1,8	2,7
JÓLÉTI FUNKCIÓK összesen	27,2	26	26,7

Forrás: A 2018. évi zárszámadás

Az állami kiadások *megoszlását* tekintve 2018-ban, a tervezetthez képest több jutott az államnak a saját kiadásaira, igaz a jóléti kiadásokra is, sajnos ebből a szociális területnek semmi nem jutott.

Az államháztartás konszolidált funkcionális jólét ikiadásai (pénzforgalmi szemléletben) megoszlás %-ában

	2017. évi teljesítés	2018. eredeti előirányzat	2018. évi teljesítés
Oktatási tevékenységek és szolgáltatások	10,8	10,6	11,6
Egészségügy	8,7	8,4	9,1
Társadalombiztosítási és jóléti szolgáltatások	28,5	29,0	28,5
<i>Táppénz, anyasági vagy ideiglenes rokkantsági juttatások</i>	2,5	2,6	2,4
<i>Nyugellátások</i>	17,0	17,6	17,0
<i>Egyéb társadalombiztosítási ellátások</i>	0,3	0,3	0,2
<i>Munkanélküli ellátások</i>	0,3	0,3	0,4
<i>Családi pótlékok és gyermekeknek járó juttatások</i>	2,9	2,9	2,9
<i>Egyéb szociális támogatások</i>	2,2	2,0	2,0
<i>Szociális és jóléti intézményi szolgáltatások</i>	3,4	3,3	3,7
Lakásügyek, települési és közösségi tevékenységek és szolgáltatások	2,6	3,3	2,8
Szórakoztató, kulturális, vallási tevékenységek és szolgáltatások	6,0	3,8	5,9
JÓLÉTI FUNKCIÓK összesen	56,7	55,2	57,8

Forrás: A 2018. évi zárszámadás

Tehát nem csak a GDP arányában jutott kevesebb a szociális területre 2018-ban, hanem az állami kiadások megoszlását tekintve is.

A részletek közül az alábbiak emelendők ki:

A **2018-as éve egyik átverése** a rászoruló gyermekek **szünidei étkeztetése**, amire 6,6 milliárdot terveztek, végül mindössze 3,3 milliárd forint jutott. Egy szó nincs az indoklásban arról, hogy ennek mi az oka, miközben ez egy jelentős, 50%-os alulteljesülés. Sőt az általános indoklásában azt írják, hogy „*az állam a szünidei étkeztetés támogatására is nagy hangsúlyt fektetett, amelyet az önkormányzatok 2016-tól látnak el kötelező feladatként*”. Két lehetőség adódik: jóval kevesebben, akár feleannyian igényelték az ellátást, mint ahogyan azt a kormány korábban tervezte, vagy mégsem kapott mindenki enni, aki kérte. Az biztos, hogy azok közül sokan kimaradnak, akik elvben jogosultak lennének rá, hiszen vagy nem tudnak a lehetőségről, vagy az önkormányzat nem szervezi meg az ellátást, így nem is kérik azt, mindezt az írásbeli kérdéseinkre adott létszámadatok is alátámasztják.

Jellemző a költségvetés működésének egészére, hogy közel **13 milliárd forinttal kevesebbet fordítottak a bölcsődék támogatására, mint ahogyan azt elfogadták**, sőt évközben jelentősen össze is kavarták az ehhez kapcsolódó sorokat. Ez a családbarát kormány.

A **szociális támogatások** egyik meghatározó eleme a nyugdíjminimum összege (28 500 forint), ez ebben az évben sem változott, ahogyan a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege sem (22 800 forint). De nem változott ebben az évben sem a közgyógyellátás összege a babakötvény utalási összegei sem. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez tartozó évi kétszeri támogatás összege sem változott. Az önkormányzatok helyi támogatásaihoz járó költségvetési keret sem nőtt ebben az évben.

A **családi támogatások**, köztük a család pótlék, a gyés, a gyet, az anyasági támogatás összege ebben az évben sem változott, az előirányzatok összege pedig (feltehetően a csökkenő gyereklétszám miatt) tovább csökkent az előző évekhez képest, és a teljesítés is elmaradt az előirányzathoz képest.

Meglepő módon a csecsemőgondozási díjra (csed) fordított kiadások is alulteljesültek (2.8 milliárd forinttal). Viszont a gyermekgondozási díj (GYED) kiadásai több, mint 12 milliárddal haladták meg az eredeti összeget.

2018-ban folytatódott a családi kedvezmény 2019-ig tartó növelése: a kétgyermekes családok esetében 2018-tól gyermekenként 17.5 ezer forintra emelkedett a havonta igénybe vehető adókedvezmény összege.

Ebben az évben volt, hogy először költött többet a kormány családi adó- és járulékkedvezményre (316 milliárd forint), mint a családi pótlékra (310 milliárd forint).

A **lakástámogatásokra**, minden CSOK ellenére, a betervezett 236 milliárd forint helyett 193 milliárd forint jutott.

A **nyugdíjrendszer** kiadásai között annak működtetési oldala nem értelmezhető, mert nem tudható, hogy működtetése ténylegesen mennyibe is kerül. Ennek egyik oka az egységes igazgatási rendszer szétverése, és a szakmailag, ügyvitelileg összefüggő feladatok szétosztása. Jelenleg más irányítás alá és más igazgatási szervezetben történik a nyugdíj igények elbírálása (MEH, kormányhivatal, járási- kerületi hivatalok), és más helyen (PM-MÁK) a nyugdíjak folyósítása, stb.

Fontos kiemelni, hogy a Nyugdíjbiztosítási Alap fejezetében szereplő információk szerint 2018-ban a **hadigondozotti ellátások** kiadásai 14 020,8 millió forint összegben teljesültek, miközben egy évvel korábban, az akkori zárszámadás szerint: 8 667,2 millió forintot fordított erre a költségvetés. Ez több mint **60%-os emelkedés**.

A **méltányossági** alapon megállapításra kerülő nyugellátásra 198,4 millió forint (200-ból), méltányossági alapú nyugdíjemelésre 785.7 millió forint (800-ból), egyszeri segélyre 583,9 millió forint (600-ból) felhasználása történt meg. A fejezeti indoklás szerint:

„2018-ban 60 121 fő kérelmezett méltányossági nyugdíjemelést, közülük közel 34 725 személy igényét teljesítették. A teljesítési arány az elbírált kérelmek számához viszonyítva 58 %-os, az egy főre jutó emelés havi átlaga 3 539 forint.

A nyugdíjak méltányossági jogkörben történő megállapítása iránt mintegy 2 649 fő nyújtott be kérelmet, melyből 1 020 fő részére állapítottak meg nyugellátást. A megállapított ellátások száma az elbírált ügyekhez viszonyítva 40,6 %-os volt. A 25. életévüket betöltött, továbbtanulók árvaellátásának továbbfolyósítása iránti kérelmet 2018-ban 648 fő nyújtott be; az év során elbíráltak közül 427 kérelmet teljesítettek.

Egyszeri segély iránti kérelmet 54 098 fő nyújtott be. Az összes elbírált kérelemből 32 939 teljesítésére került sor (61,5 %). A segélyek átlagösszege mintegy 17 716 forint volt.

A **rokkantsági, rehabilitációs ellátásokra** 22,4 milliárd forinttal kevesebbet fordítottak, mint ahogyan az előirányzat szerint kellett volna. Sőt még a keret tartalmazta a nyugdíjprémiumhoz kapcsolódóan, annak mintájára a rokkantaknak nyújtott ún. egyszeri juttatás összegét is: 4,3 milliárd forintot. A kiadáscsökkenést az indoklás a létszámcsökkenéssel magyarázza.

Az Egészségbiztosítási Alap méltányossági kasszájából a rokkantsági, rehabilitációs ellátások megállapítására 128,7 millió forintot költöttek. Ez a 2018-ban bevezetett kivételes rokkantsági ellátás, amire egyébként 150 millió forintot szántak az a költségvetés elfogadásakor. A fejezeti kötet szerint havonta átlagosan 255 fő kapta ezt az ellátást.

Az **Állami Számvevőszék** ismételten megállapította, hogy az EMMI fejezetében NCSSZA alcím Családi támogatások, illetve Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások jogcímesoportjai terhére teljesített kiadások esetében az ellenőrzés megbízhatósági hibákat állapított meg, mivel a Számv. tv.41 előírásai ellenére nem álltak rendelkezésre a folyósított ellátások megállapításának bizonylatai. A megbízhatósági hibák összértéke meghaladta a lényegességi szintet, ezért az NCSSZA kiadási adatai nem voltak megbízhatóak.

Mindezek miatt az **MSZP nem támogatja** a 2018. évről szóló zárszámadás elfogadását.

Budapest, 2019. október 29.

Korózs Lajos
elnök